

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Beth mae'r Ystadegau Cenedlaethol diweddaraf yn
ei ddweud wrthym am dlodi tanwydd yng
Nghymru?

What do the latest National Statistics tell us about
fuel poverty in Wales?

Abi Woodham

Arweinydd Arolwg Cyflwr Tai Cymru
Welsh Housing Conditions Survey Lead

www.gov.wales/hcep Stats.HousingConditions@gov.wales
www.llyw.cymru/rdgt Ystadegau.CyflwrTai@llyw.cymru

Arolwg Cyflwr Tai Cymru 2017-18 (1)

- Sefydlu cyflwr a pherfformiad / effeithlonrwydd ynni stoc tai
- Pob math o dai a deiliadaethau
- Beth, os unrhyw beth, sydd ar y gorwel (gwrthsefyll newid yn yr hinsawdd)
- **Amcangyfrifon ar lefel Cenedlaethol**
- Gwaith maes Awst 2017 – Ebrill 2018
- Gweledol yn unig, dim ymledol
- Syrfewyr cymwysedig
- Y tu allan ac o amgylch y plot
- Ardal leol gyfagos
- ACT Safonol wedi'i addasu ar gyfer

Cymru

25 Tachwedd 2019

Abi Woodham, Llywodraeth Cymru

Welsh Housing Conditions Survey 2017-18 (1)

- Establish condition and energy performance/ efficiency of housing stock
- All types of housing and tenures
- What, if anything, is on the horizon (climate change resilience)
- **National level estimates**
- Fieldwork August 2017 – April 2018
- Visual only, not invasive
- Qualified surveyors
- Outside and around plot
- Immediate local area
- Standard HCS tweaked for Wales

25 November 2019

Abi Woodham, Welsh Government

Arolwg Cyflwr Tai Cymru 2017-18 (2)

- Integredig â'r Arolwg Cenedlaethol Cymru 2017-18
 - Darparwyd sampl: seiliedig ar ymatebydd (HRP/Priod, partneriaid yn unig), argraffiadau cyntaf
 - Pob eiddo ar rent, pob eiddo cyflwr gwael, rhai perchen cyflwr da. DIM OND pan fydd ymatebydd yn HRP/Priod
 - Cwestiynau 'Tlodi Tanwydd' cwestiynau o Orffennaf 2017-Mawrth 2018 ar gyfer aelwydydd cymwys ar gyfer arolygiad yn unig
 - Testunau tai drwy gydol y flwyddyn, a sefydlwyd drwy ddatblygu pwnc AC arferol - **cyd-destun cymdeithasol**
- www.gov.wales/arolwgcenedlaethol

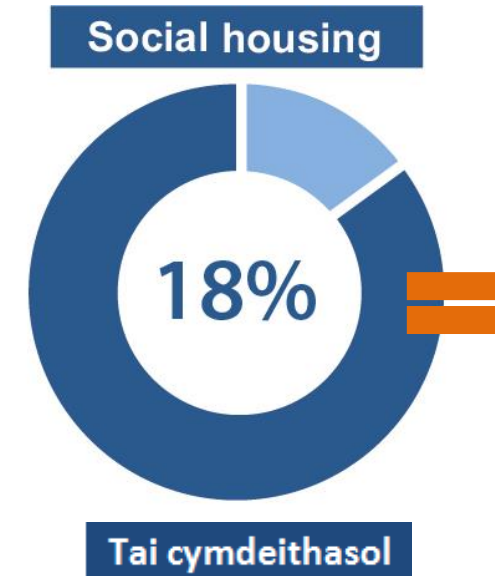
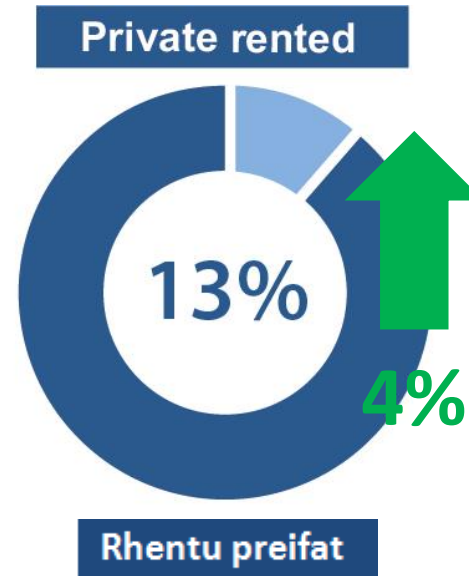
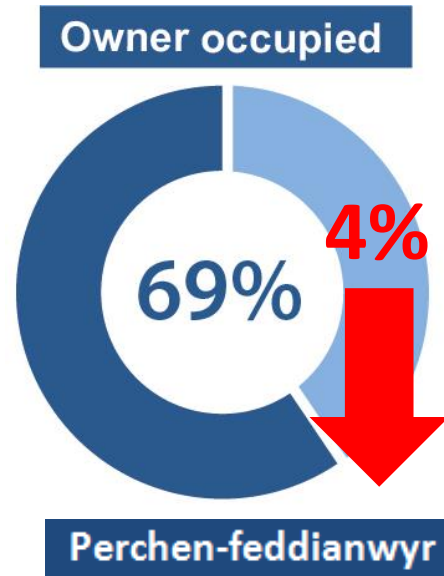
Welsh Housing Conditions Survey 2017-18 (2)

- Integrated with National Survey for Wales 2017-18
 - Provided sample: based on respondent (HRP/Spouse, partners only), first Impressions
 - All rented properties, all poor condition properties, some good condition owner occupied. ONLY when respondent is HRP/Spouse
 - 'Fuel Poverty' questions from July 2017 – March 2018 only for households eligible for an inspection
 - Housing topics throughout the year, established through normal NS topic development – **social context**
- www.gov.wales/nationalsurvey

Nodweddion y stoc

Stock characteristics

Deiliadaeth

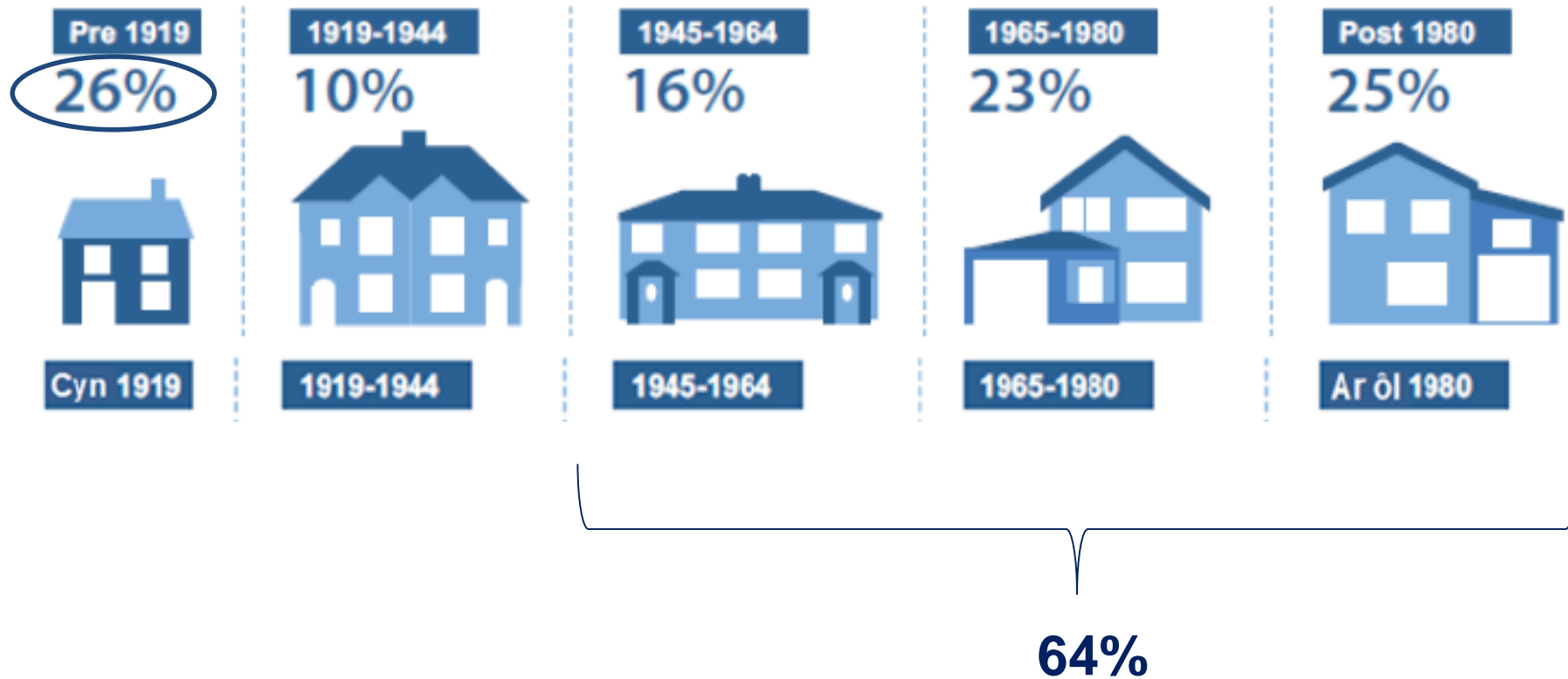
Tenure

- Y gyfradd isaf o eiddo i berchen-feddianwyr ers 1993
- Y gyfradd uchaf o rhentu preifat ers 1981. Y sector lleiaf.
- Darlun tebyg ar draws y DU

- Lowest rate of owner occupied since 1993
- Highest rate of privately rented since 1981. Smallest sector.
- Similar picture across the UK

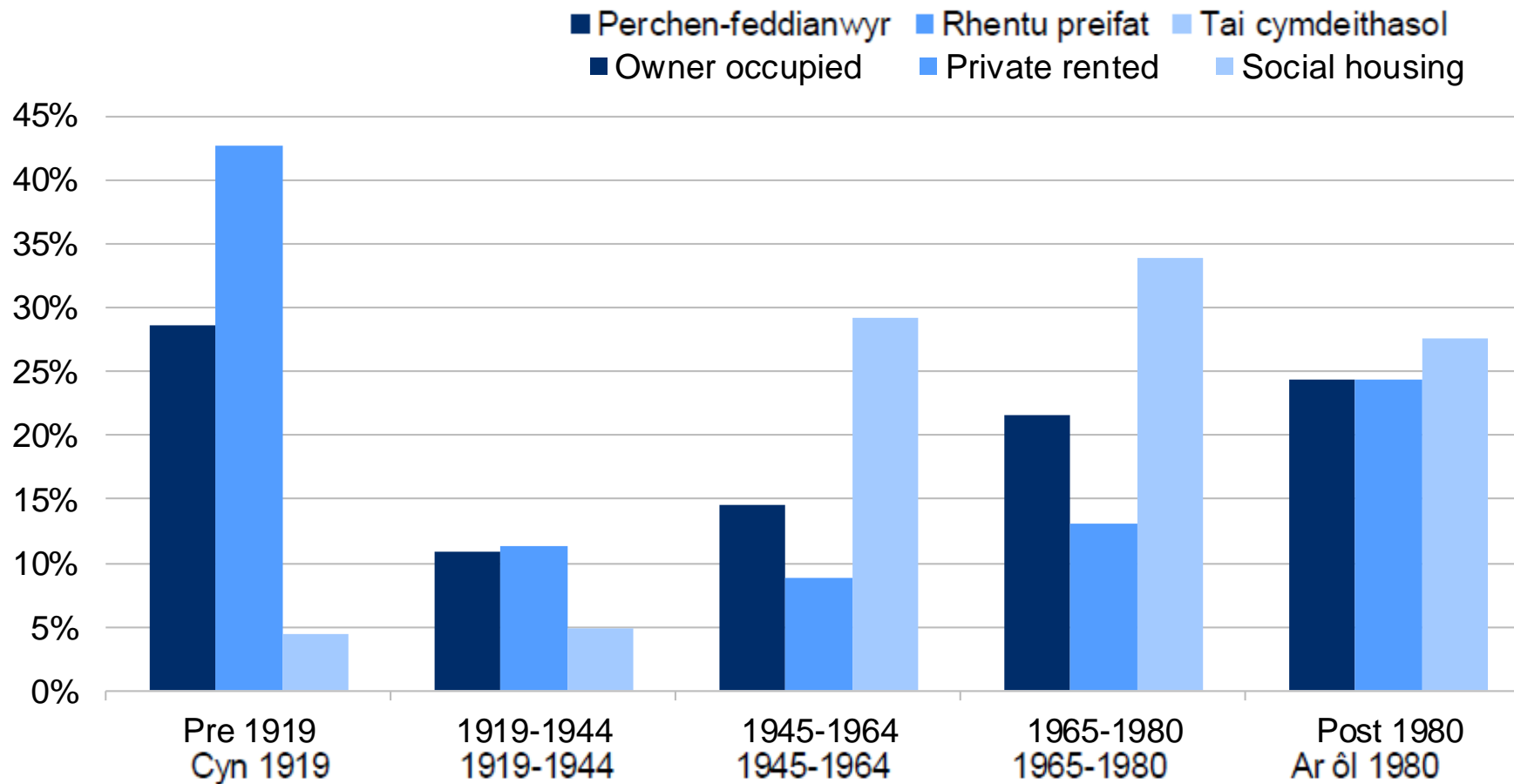
Oedran yr anheddu - Cymru

Age of dwellings - Wales

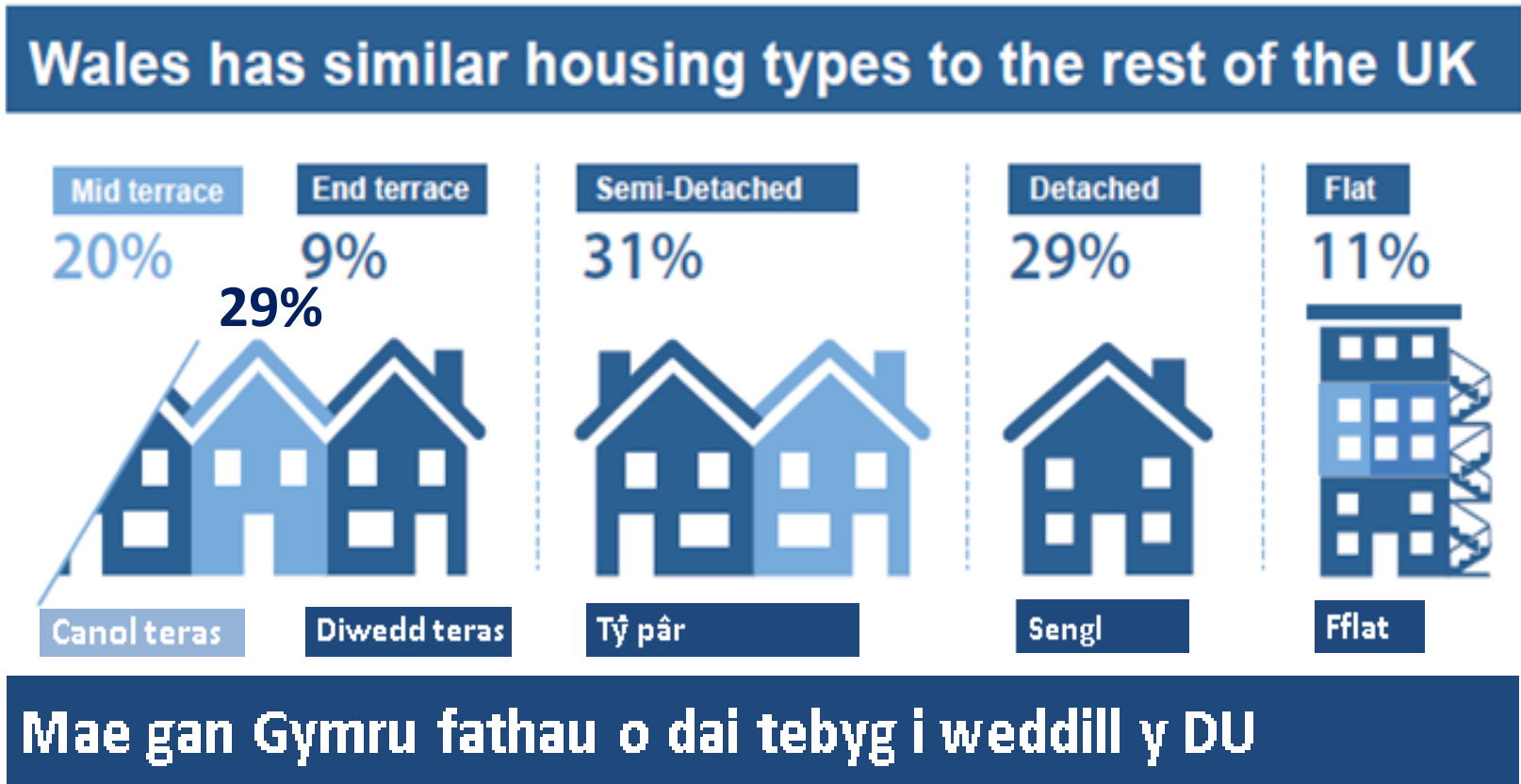
Oedran yr anheddau - deiliadaeth

Age of dwellings - tenure

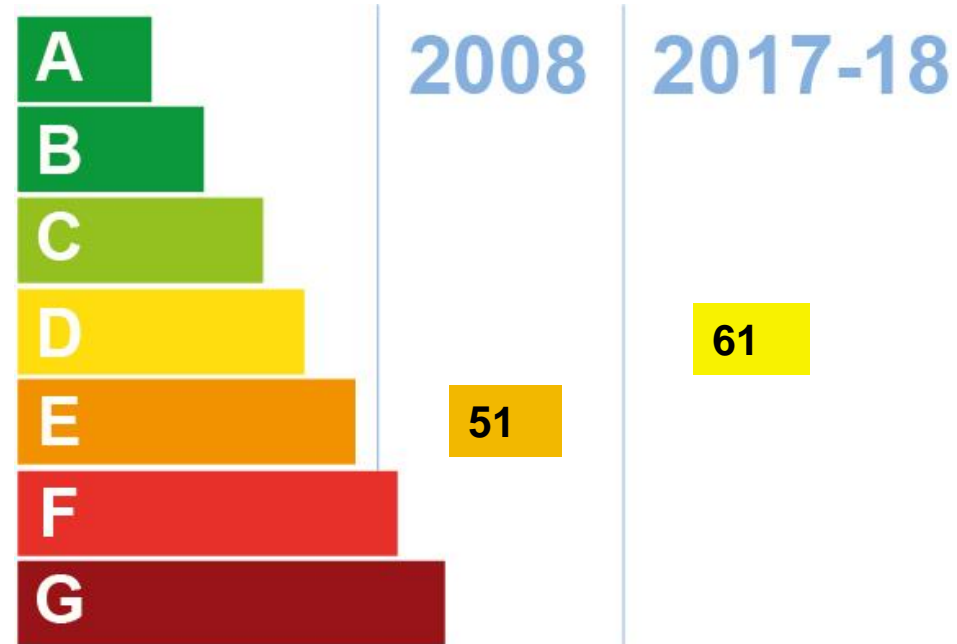

Y math o anheddau

Type of dwellings

Effeithlonrwydd ynni

- Cymru oedd â'r sgôr SAP cyfartalog isaf yn y DU (Lloegr 62, Yr Alban 64; 2017) (Gogledd Iwerddon 66; 2016).
- Mae'r gwahaniaethau ar draws cenhedloedd yn rhannol oherwydd oedran, math, gwahanol bolisiau a dulliau.

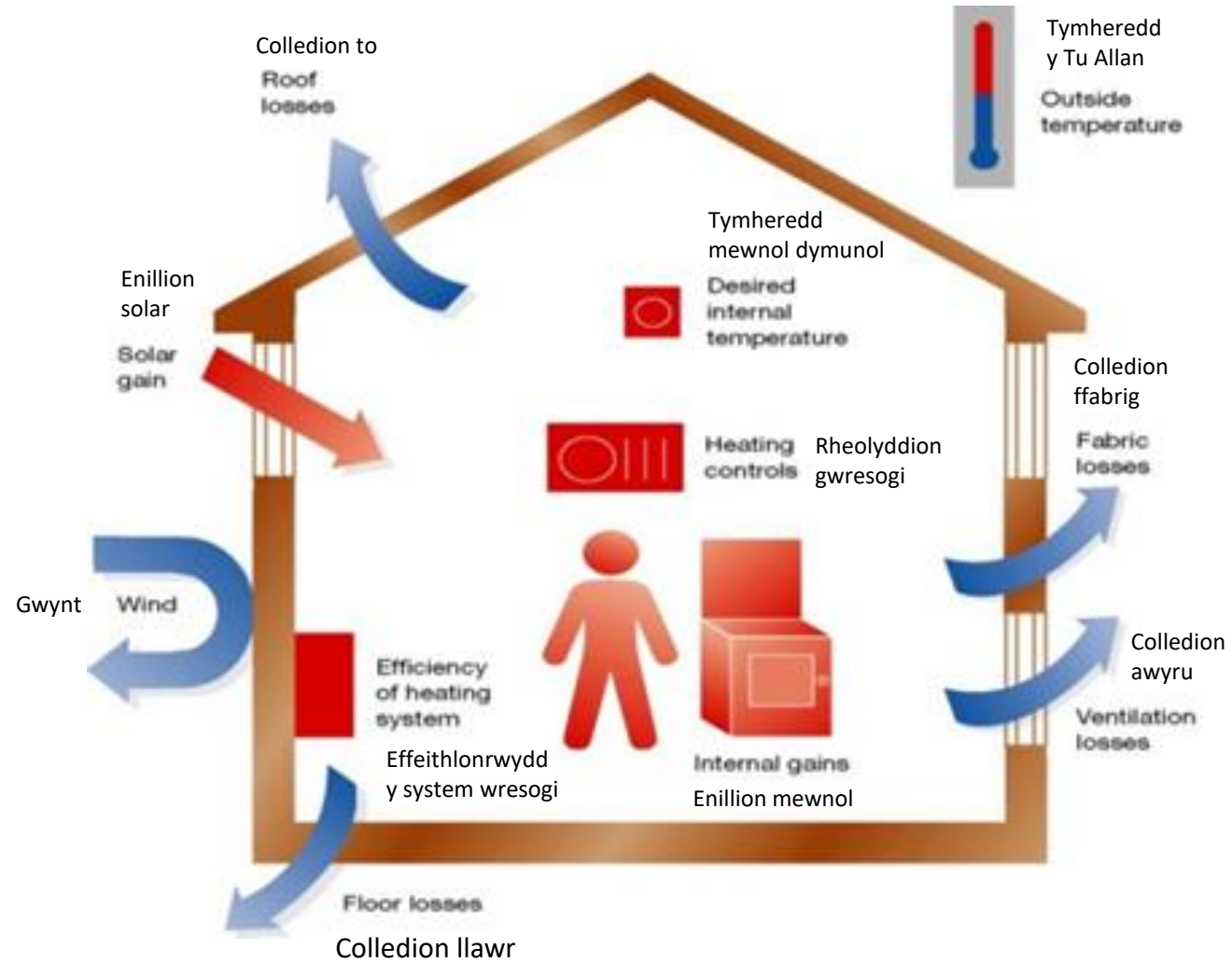
Energy efficiency

- Wales lowest average SAP rating in UK (Eng 62, Scot 64; 2017) (NI 66; 2016)
- Differences across nations can be attributed in part to the age, type differing policies and approaches.

Dlodi Tanwydd

Fuel Poverty

BREDEM

Diffiniad o Dlodi Tanwydd

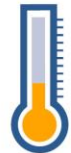
Fuel Poverty Definition

Tlodi Tanwydd yng Nghymru, 2018

Yng Nghymru, diffinnir bod aelwyd **mewn tlogi tanwydd** os yw'n gorfod gwario mwy na **10%** o'i incwm ar gynnal system wresogi foddhaol

Os yw aelwyd yn gorfod talu mwy nag **20%** ystyrir ei fod mewn **tlodi tanwydd difrifol**

Mae system wresogi foddhaol yn golygu tymheredd dan-do sydd o leiaf **21 gradd canradd mewn stafelloedd byw** a **18 gradd canradd ym mhob stafell arall**.

Ffynhonnell: Arolwg Cyflwr Tai Cymru 2017-18

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Fuel Poverty in Wales, 2018

In Wales, a household is defined as **being in fuel poverty** if they have to spend more than **10%** of their income on maintaining a satisfactory heating regime

Any household having to spend more than **20%** is defined as **being in severe fuel poverty**

A satisfactory heating regime requires a minimum indoor temperature of 21 degrees centigrade in living rooms and 18 degrees in other areas.

Source: Welsh Housing Conditions Survey 2017-18

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Aelwydydd mewn Tlodi Tanwydd

Tlodi Tanwydd yng Nghymru, 2018

Yn 2008

roedd **26%**
o aelwydydd mewn
tlodi tanwydd

Yn 2018

roedd **12%**
o aelwydydd mewn
tlodi tanwydd

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ffynhonnell: Arolwg Eiddo Byw yng Nghymru ac Arolwg Cyflwr Tai Cymru 2017-18

Households in Fuel Poverty

Fuel Poverty in Wales, 2018

In 2008

26%
of households were
living in fuel poverty

In 2018

12%
of households were
living in fuel poverty

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Source: Living in Wales Property Survey 2008 and Welsh Hosing Conditions Survey 2017-18

Aelwydydd mewn Tlodi Tanwydd Difrifol

Tlodi Tanwydd yng
Nghymru, 2018

Roedd
**1 aelwyd
o bob 50**
mewn tlodi
tanwydd **difrifol**

Ffynhonnell: Arolwg Cyflwr Tai Cymru 2017-18

Households in Severe Fuel Poverty

Fuel Poverty in Wales, 2018

1 in 50
households were
living in **severe**
fuel poverty

Source: Welsh Housing Conditions Survey 2017-18

Aelwydydd mewn Tlodi Tanwydd

- **155,000** o aelwydydd mewn tloidi tanwydd, sydd gyfwerth â **12% o'r holl gartrefi** (332,000, 26%; 2008)
- O'r rhain roedd **32,000 mewn tloidi tanwydd difrifol**, sydd gyfwerth â **2% o'r holl gartrefi** (60,000, 5%, 2008)
 - neu 21% o aelwydydd sy'n dlawd o ran tanwydd mewn tloidi tanwydd difrifol

Households in Fuel Poverty

- **155,000** households in fuel poverty, equivalent to **12% of all households** (332,000, 26%; 2008)
- Of these **32,000 were in severe fuel poverty**, equivalent to 2% of all households (60,000, 5%, 2008)
 - or 21% of fuel poor households in severe fuel poverty

Aelwydydd sy'n agored i niwed

Tlodi Tanwydd yng Nghymru, 2018

Roedd
130,000

o aelwydydd 'agored i niwed' yng Nghymru yn byw mewn tlogi tanwydd

Diffinnir aelwydydd 'agored i niwed' fel aelwydydd gyda pherson 60 oed a throsodd, plentyn neu berson ifanc sydd o dan 16 oed a/neu berson sy'n anabl neu sydd â chyflwr hirdymor sy'n cyfyngu arno.

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ffynhonnell: Arolwg Cyflwr Tai Cymru 2017-18

Vulnerable Households

Fuel Poverty in Wales, 2018

130,000

vulnerable households in Wales were living in fuel poverty

Vulnerable households are defined as those with a person aged 60 years or over, a child or young person under the age of 16 years and/or a person who is disabled or has a long term limiting condition.

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Source: Welsh Housing Conditions Survey 2017-18

Aelwydydd sy'n agored i niwed

- **130,000** o aelwydydd sy'n agored i niwed mewn tloedi tanwydd, sydd gyfwerth ag **11% o'r holl aelwydydd sy'n agored i niwed** (285,000, 29%; 2008)
- O'r rhain roedd **19,000 mewn tloedi tanwydd difrifol**, sydd gyfwerth â **2% o'r holl aelwydydd sy'n agored i niwed** (52,000, 5%: 2008)
 - neu roedd 15% o aelwydydd sy'n agored i niwed mewn tloedi tanwydd yn ddifrifol.

Vulnerable Households

- **130,000** vulnerable households in fuel poverty, equivalent to **11% of all vulnerable households**. (285,000, 29%; 2008)
- Of these **19,000 were in severe fuel poverty**, equivalent to **2% of all vulnerable households** (52,000, 5%: 2008)
 - or 15% of vulnerable households in fuel poverty were severe.

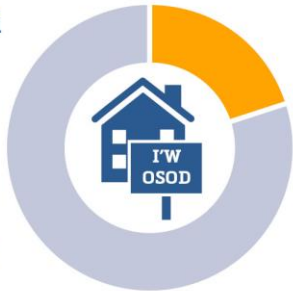
Nodweddion Aelwydydd

Household characteristics

Deiliadaeth

Tlodi Tanwydd yng Nghymru, 2018

Roedd aelwydydd yn y sector rhentu preifat yn fwy tebygol o fod mewn tlogi tanwydd – roedd **20%** ohonynt mewn tlogi tanwydd

11% o berchen-feddianwyr mewn tlogi tanwydd

9% o aelwydydd tai cymdeithasol mewn tlogi tanwydd

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ffynhonnell: Arolwg Cyflwr Tai Cymru 2017-18

Tenure

Fuel Poverty in Wales, 2018

Households living in the private rented sector were **more likely to be fuel poor** with **20%** of these households living in fuel poverty

11% of owner occupied households were in fuel poverty

9% of households in the social housing sector were in fuel poverty

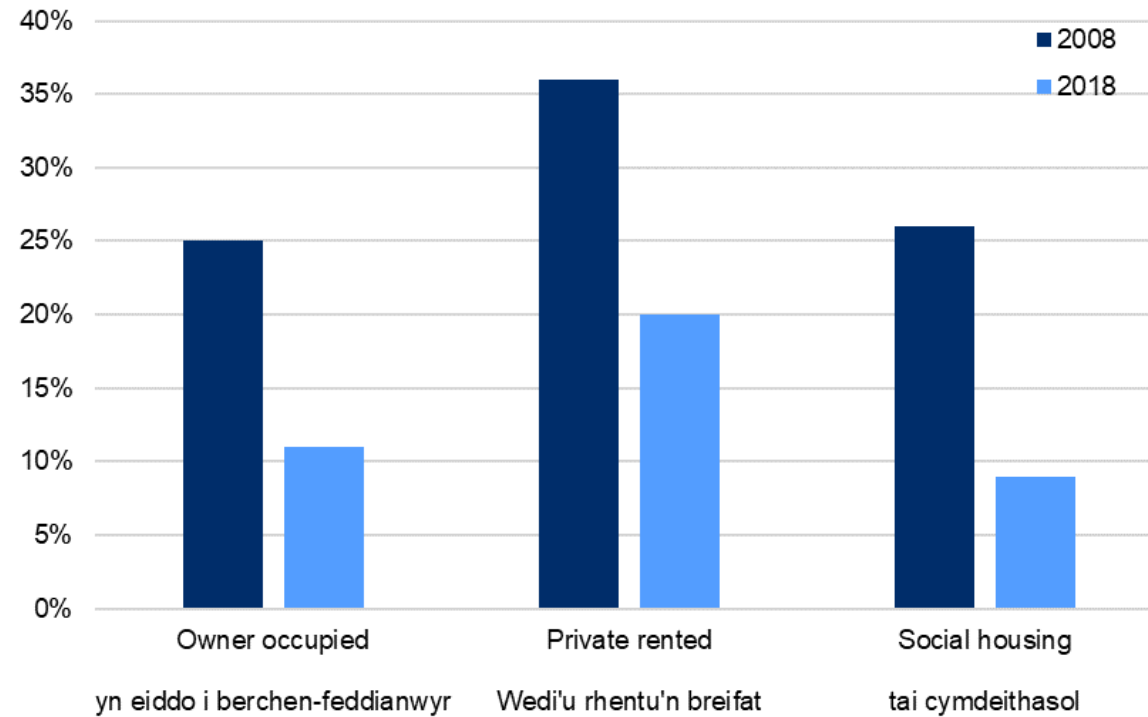

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Source: Welsh Housing Conditions Survey 2017-18

Deiliadaeth: Newidiadau Ers 2008

Tenure: Changes since 2008

Aelwydydd mewn tlodi tanwydd, yn ôl deiliadaeth,
Cymru, yn 2008 a 2018

Households in fuel poverty, by tenure, Wales, in 2008
and 2018

Math o Aelwyd

Tlodi Tanwydd yng Nghymru, 2018

Roedd **aelwydydd un person yn fwy tebygol** o fod mewn tlogi tanwydd nag aelwydydd dau berson

16% o oedolion sengl
(gydag a heb blant)

18% o bensiynwyr sengl

Grwpiau aelwydydd mewn tlogi tanwydd o'r lleiaf tebygol i'r mwyaf tebygol

6% o gyplau oedolion
(gydag a heb blant)*

11% o gyplau
o bensiynwyr

*Hyd at un pensiynwr

Ffynhonnell: Arolwg Cyflwr Tai Cymru 2017-18

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Household groups

Fuel Poverty in Wales, 2018

Single person households were more likely to be living in fuel poverty than couple households

16% of single adults
(with and without children)

18% of single pensioners

Household groups in fuel poverty from least likely to most likely

6% of adult couples
(with and without children)*

11% of pensioner couples

*up to one pensioner

Source: Welsh Housing Conditions Survey 2017-18

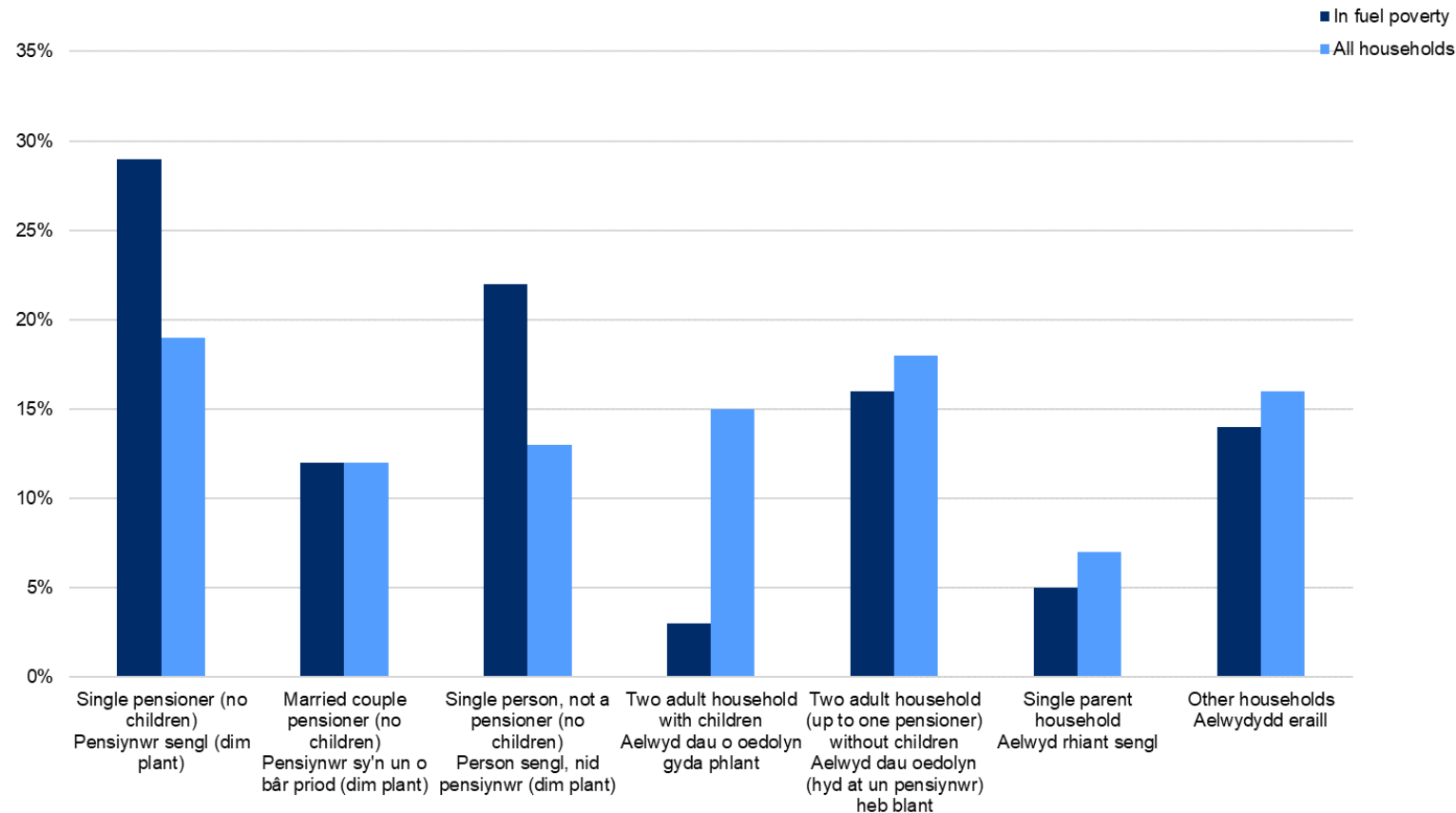
Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Math o Aelwyd

Household groups

Aelwydydd sy'n dlawd o ran tanwydd a'r holl aelwydydd, yn ôl math o aelwyd, Cymru, 2018

Distribution of fuel poor households and all households, by household type, Wales, 2018

Statws Cyflogaeth

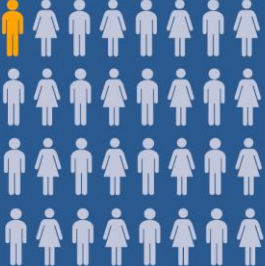
Employment status

Tlodi Tanwydd yng Nghymru, 2018

Roedd **18%** o bobl ddi-waith neu phobl economaidd anweithgar yn dioddef o dlodi tanwydd

4% o bobl mewn cyflogaeth yn dioddef o dlodi tanwydd

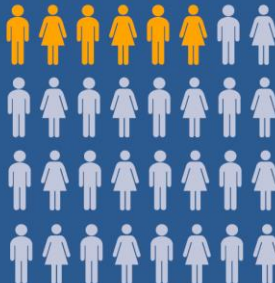

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

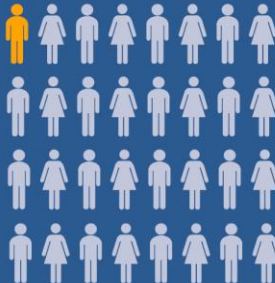
Ffynhonnell: Arolwg Cyflwr Tai Cymru 2017-18

Fuel Poverty in Wales, 2018

18% of economically inactive or unemployed people were fuel poor

4% of people in employment were fuel poor

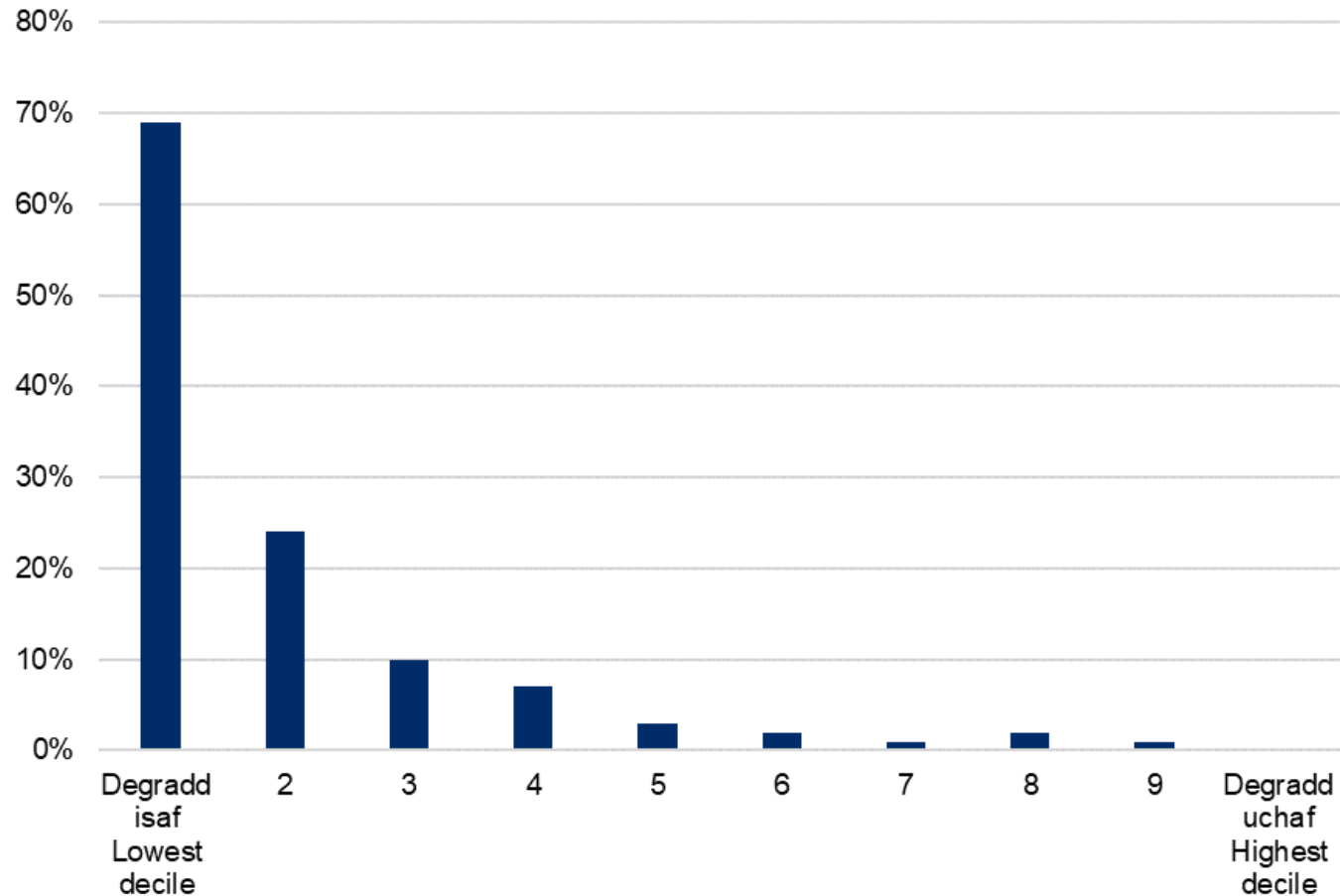

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Source: Welsh Housing Conditions Survey 2017-18

Incwm

Aelwydydd sy'n dlawd o ran tanwydd yn ôl
degradd incwm, Cymru, 2018

Income

Fuel poor households by income decile, Wales, 2018

Nodweddion Anheddau

Dwelling characteristics

Oedran a math yr annedd

Tlodi Tanwydd yng Nghymru, 2018

Roedd aelwydydd mewn adeiladau hŷn yn fwy tebygol o fod mewn tlogi tanwydd

Ffynhonnell: Arolwg Cyflwr Tai Cymru 2017-18

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Dwelling age and type

Fuel Poverty in Wales, 2018

Households living in older dwellings were more likely to be in fuel poverty

Source: Welsh Housing Conditions Survey 2017-18

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Gwres canolog

Tlodi Tanwydd yng Nghymru, 2018

Nododd
5% o'r holl aelwydydd eu
bod heb wres canolog

Roedd
39%
o'r aelwydydd hyn yn
dioddef o dlodi tanwydd

Ffynhonnell: Arolwg Cyflwr Tai Cymru 2017-18

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Central heating

Fuel Poverty in Wales, 2018

5% of all households did not
have central heating

39%
of these
households
were fuel poor

Source: Welsh Housing Conditions Survey 2017-18

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Math o wal

Tlodi Tanwydd yng Nghymru, 2018

Roedd
19%
o aelwydydd
a chanddynt
waliau solet
mewn tlodi
tanwydd

o'u cymharu â
9%
o aelwydydd â
waliau ceudod

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ffynhonnell: Arolwg Cyflwr Tai Cymru 2017-18

Wall type

Fuel Poverty in Wales, 2018

19%
of households
with solid
walls were in
fuel poverty

compared
with
9%
of households
with cavity
walls

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Source: Welsh Housing Conditions Survey 2017-18

Inswleiddio

Tlodi Tanwydd yng Nghymru, 2018

Roedd **16%** o aelwydydd a chanddynt waliau heb eu hinsiwleiddio mewn tlodi tanwydd

o'u cymharu â **8%** o aelwydydd a chanddynt waliau wedi'u hinsiwleiddio

Ffynhonnell: Arolwg Cyflwr Tai Cymru 2017-18

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Insulation

Fuel Poverty in Wales, 2018

16% of households with uninsulated walls were in fuel poverty

compared with **8%** of households with insulated walls

Source: Welsh Housing Conditions Survey 2017-18

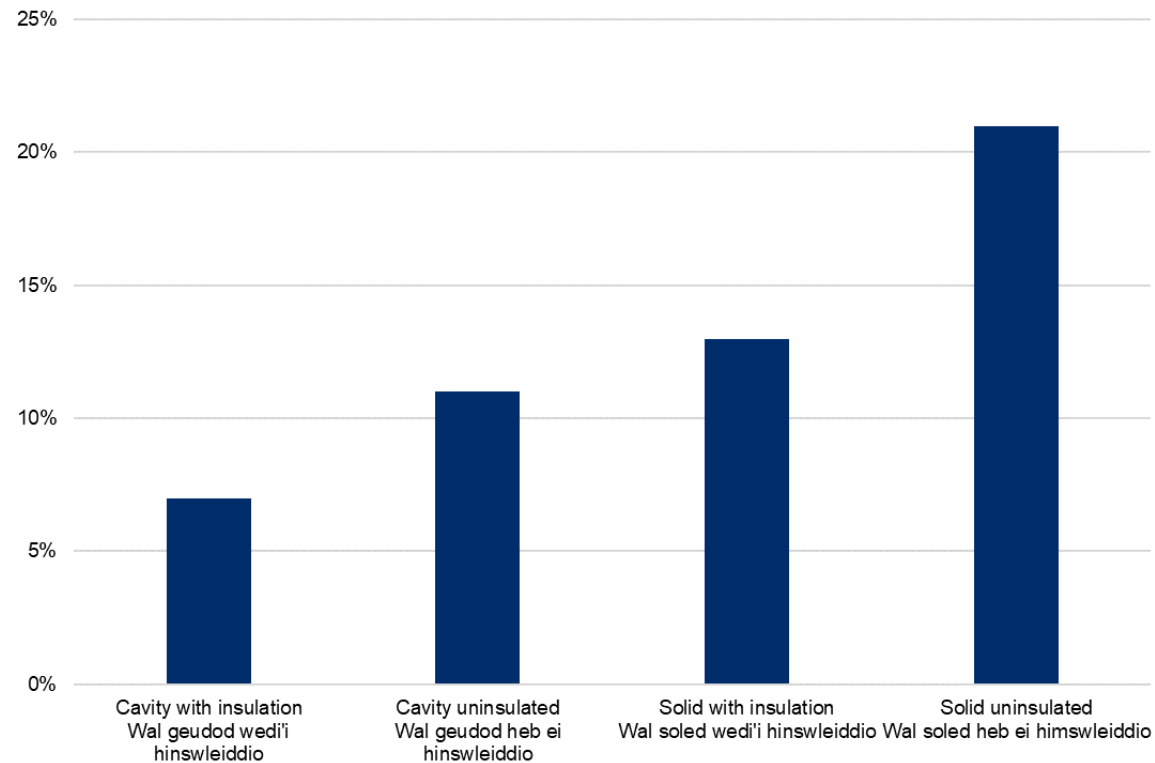
Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Math o wal ac inswleiddio

Aelwydydd yn byw mewn tlogdi tanwydd yn ôl math o wal ac inswleiddio, Cymru, 2018

Wall type & insulation

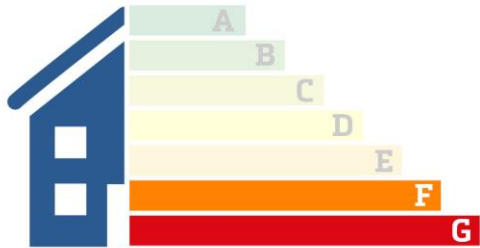
Households living in fuel poverty by wall type and insulation, Wales, 2018

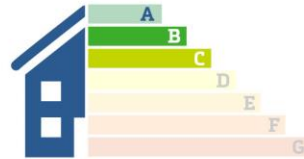
Effeithlonrwydd ynni

Tlodi Tanwydd yng Nghymru, 2018

Roedd **43%** o aelwydydd a chanddynt effeithlonrwydd ynni gwael (bandiau perfformiad ynni F ac G) mewn tlodi tanwydd

o'u cymharu **5%** o aelwydydd bandiau A ac C

Ffynhonnell: Arolwg Cyflwr Tai Cymru 2017-18

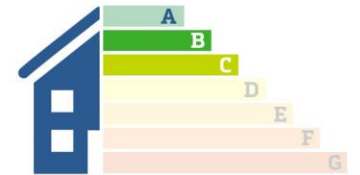
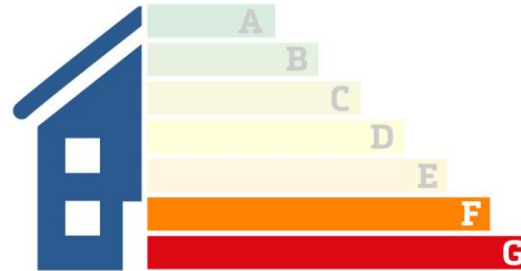

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Energy efficiency

Fuel Poverty in Wales, 2018

43% of households living in properties with poorer energy efficiency (EPC bands F and G) were fuel poor compared with **5%** of households living in properties in bands A to C

Source: Welsh Housing Conditions Survey 2017-18

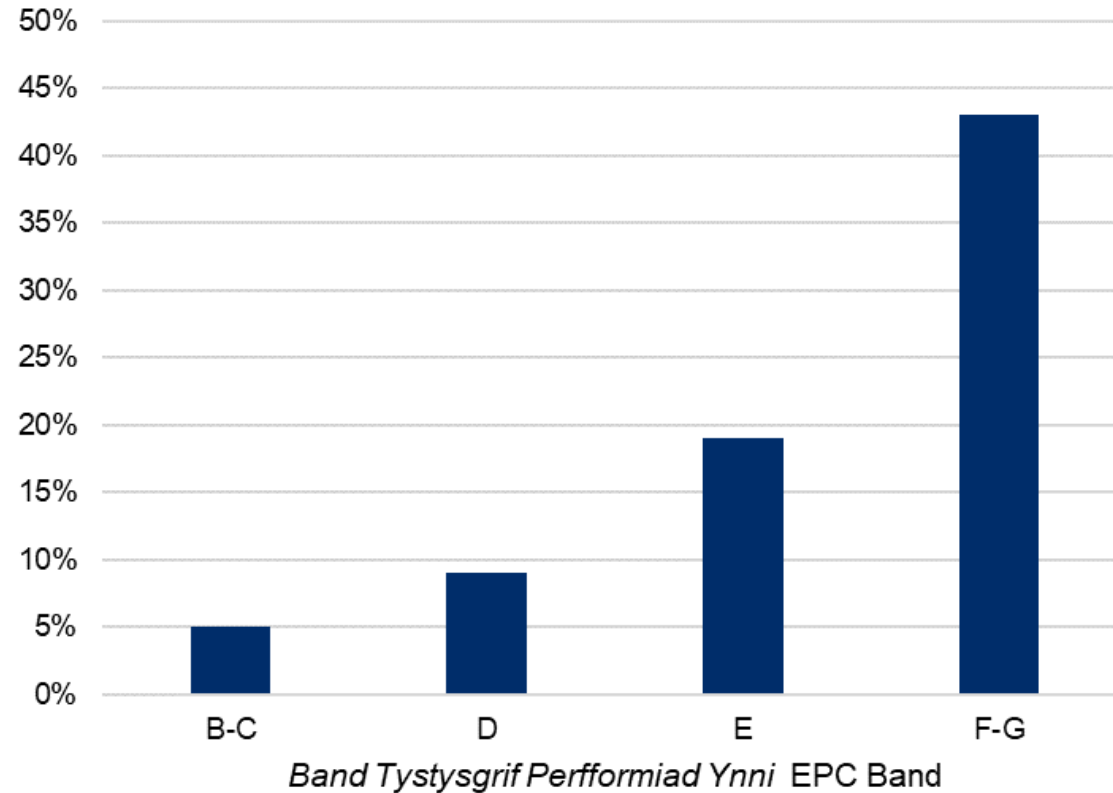
Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Effeithlonrwydd ynni

Energy efficiency

Aelwydydd sy'n byw mewn tlogi tanwydd yn ôl band
Tystysgrif Perfformiad Ynni (EPC), Cymru, 2018

Households living in fuel poverty by Energy
Performance Certificate (EPC) band, Wales,
2018

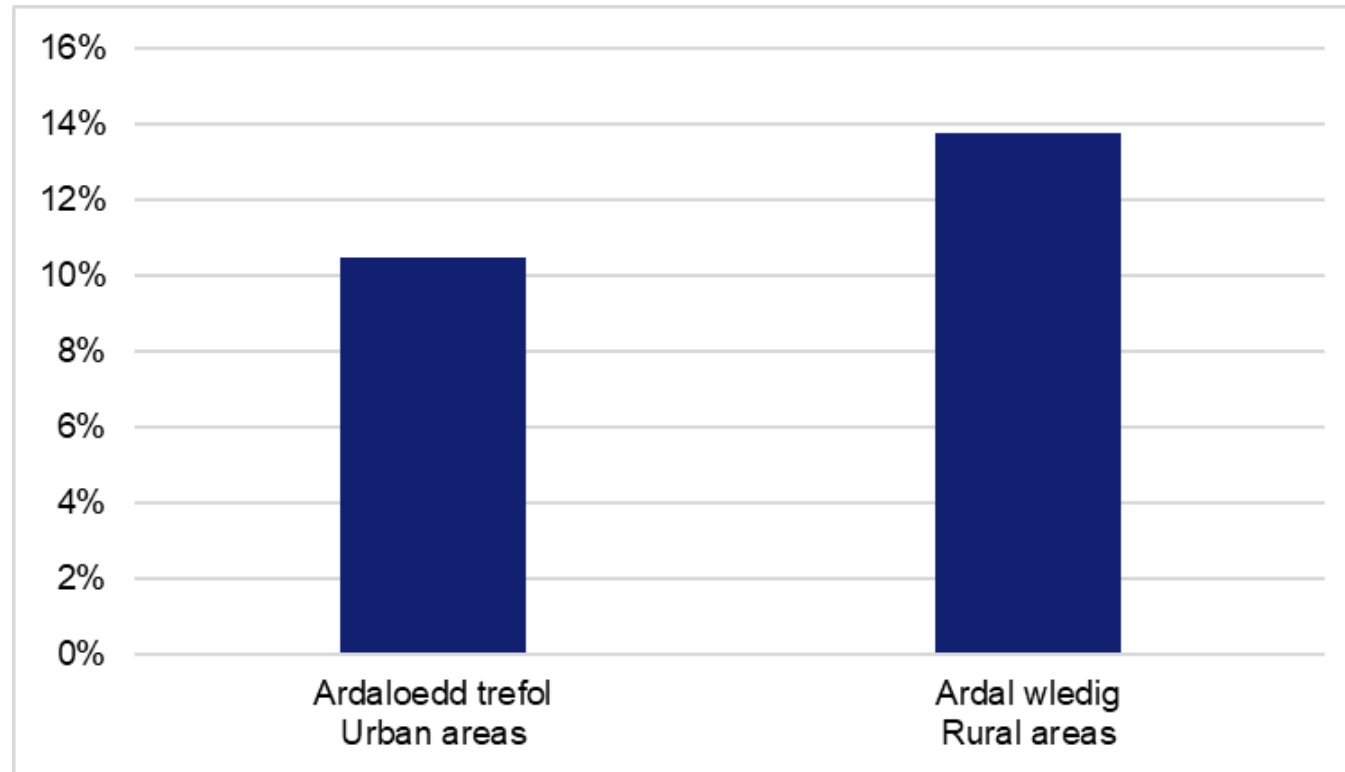

Lleoliad

Location

Aelwydydd sy'n byw mewn tlodi tanwydd yn ôl dosbarthiad gwledig / trefol, Cymru, 2018

Households living in fuel poverty by rural / urban classification, Wales, 2018

Crynodeb: Cartrefi sy'n fwy tebygol o ddiodef o dlodi tanwydd

- Y sector rhentu preifat
- Cartrefi person sengl a phensiynwyr
- Y di-waith
- Yn derbyn budd-dal sy'n dibynnu ar brawf modd
- Incwm is
- Bandiau Tystysgrif Perfformiad Ynni is
- Dim gwres canolog
- Waliau soled heb eu hinswleiddio
- Ardaloedd gwledig

Summary: Households who are more likely to be fuel poor

- Private rented sector
- Single person households and pensioners
- Unemployed
- In receipt of MTB
- Lower income
- Lower EPC bands
- No central heating
- Uninsulated solid walls
- Rural areas

Newidiadau Ers 2008: Pam y newid?

Changes since 2008: Why the change?

Effeithiau cymharol elfennau tloidi tanwydd yng Nghymru, 2008-2018*

Bu i **incymau** gynyddu tua

26%**

gan effeithio ar nifer yr aelwydydd mewn tloidi tanwydd o ffactor o **-1.00**

Bu i bris cyfartalog **tanwydd fesul uned** godi tua

47%

gan effeithio ar ganran yr aelwydydd sydd mewn tloidi tanwydd o ffactor o **+1.94**

Bu i'r **defnydd o ynni ar sail model** gwympo tua

37%

gan effeithio ar nifer yr aelwydydd sydd mewn tloidi tanwydd o ffactor o **-1.55**

O ganlyniad, gwelwyd gostyngiad mewn tloidi tanwydd

* Mae'r newid cyfartalog o dan bob pennawd yn dangos sefyllfa'r 30% o'r aelwydydd sydd â'r incwm isaf
** Mae hwn yn seiliedig ar ddata arohwg Byw yng Nghymru 2008 ac Arohwg Cenedlaethol Cymru 2017-18, heb eu cymhwysio yn ôl chwyddiant

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ffynhonnell: Arohwg Eiddo Byw yng Nghymru ac Arohwg Cyflwr Tai Cymru 2017-18

Relative effect of the components of fuel poverty in Wales, 2008 to 2018*

Incomes rose by approximately

26%**

affecting the number of fuel poor households by a factor of **-1.00**

Average **unit fuel price** rose by approximately

47%

affecting the percentage of households in fuel poverty by a factor of **+1.94**

Modelled **energy consumption** fell by approximately

37%

affecting the number of fuel poor households by a factor of **-1.55**

This led to an overall reduction in fuel poverty

* The average change over time in each element are identified for households in the lowest 30% of income
** This is based on data from the Living in Wales Survey 2008 and the National Survey for Wales 2017-18, unadjusted for inflation

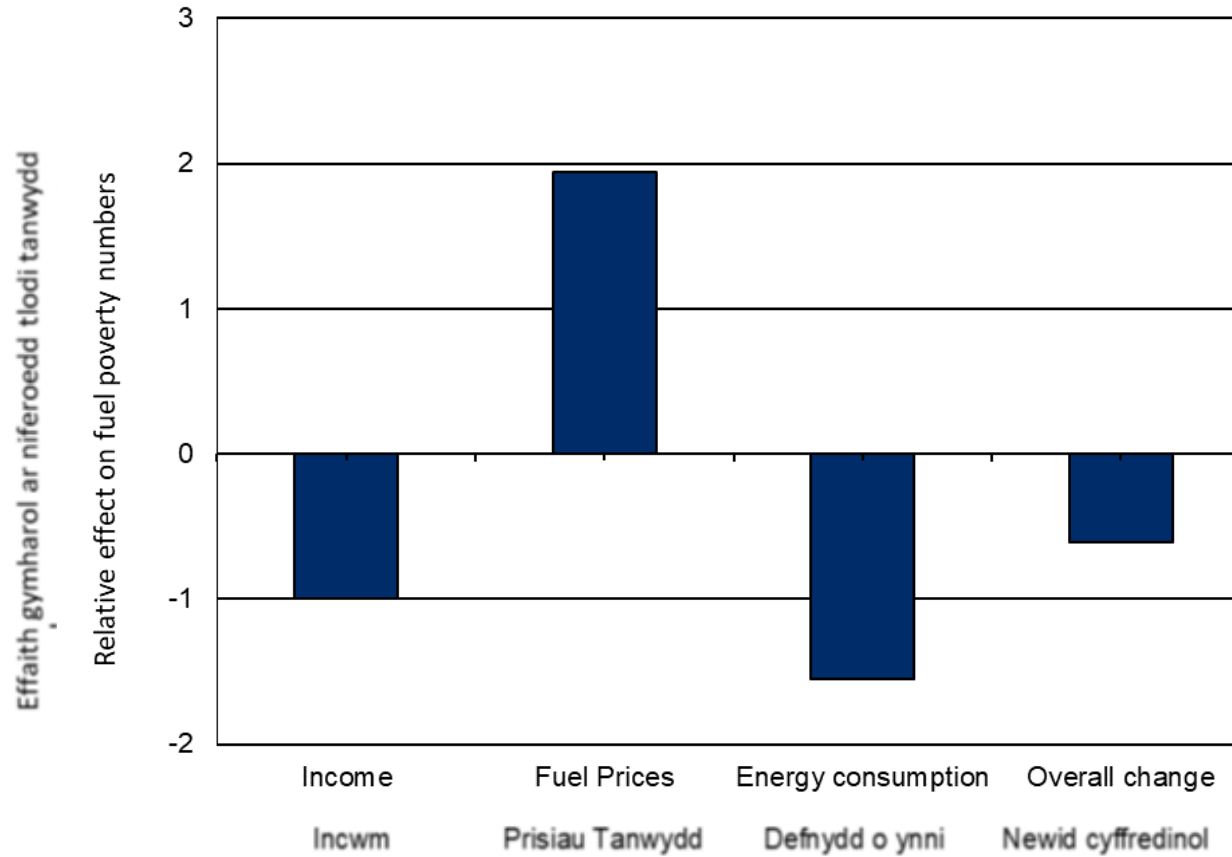

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Source: Living in Wales Property Survey 2008 and Welsh Housing Conditions Survey 2017-18

Newidiadau Ers 2008: Pam y newid?

Changes since 2008: Why the change?

2012-2016 amcanestyniadau

- Nifer y rhagdybiaethau
- Heriol, data 2008

	Mewn tlodi tanwydd	Canran (%)
	In fuel poverty	Percentage (%)
2012	364	29
2013	351	28
2014	376	30
2015	305	24
2016	291	23

- Gostyngiad o 11 pwynt canran yn 2016
- 2018 - annhebygol

2012-2016 projections

- Number of assumptions
- Challenging, 2008 data

- 2016 - 2018 11 percentage point drop
– unlikely

Roedd y rhesymau wedi'u gorddatgan

- Trefn wresogi wahanol yn cael ei defnyddio (gwres a hyd amser ar gyfer HHs hŷn a LTLI HHs)
- Amrediad estynedig ar gyfer aelwydydd yn agored i niwed
 - 14% yn TT yn 2018 os cânt eu defnyddio nawr
- Prisiau tanwydd a dulliau talu
 - Nwy yn agos at ragdybiaethau
 - Trydan wedi'i or-chwyddo 10%
 - Symud sylweddol o gredyd safonol i DU

Reasons overstated

- Different heating regime used (temp and length of time for older HHs and LTLI HHs)
- Extended range for vulnerable HHs
 - 14% in FP in 2018 if used these now
- Fuel prices and payment methods
 - Gas close to assumptions
 - Electricity 10% over inflated
 - Significant move from standard credit to DDs

Diffiniad Incwm Isel Costau Uchel (LIHC)

- Costau tanwydd yr aelwyd yn uwch na'r cyfartaledd (y lefel ganolrifol genedlaethol); a
- phe baent yn gwario'r swm hwnnw, byddent yn cael eu gadael ag incwm gweddilliol islaw'r ffin tlodi.
- Dangosydd LIHC yn tueddu i adlewyrchu gwasgariad y dosbarthiad incwm
- Mae'n debygol y bydd llai o aelwydydd islaw 60% o'r incwm canolrifol mewn poblogaethau sydd â dosbarthiad incwm mwy cyfyng, ac felly, diffinnir bod llai o aelwydydd yn dlawd o ran tanwydd
- Fel dangosydd cymharol, mae nifer yr aelwydydd mewn tlodi tanwydd o dan LIHC yn anymatebol i raddau helaeth i newidiadau eraill mewn agweddau fel prisiau tanwydd ac effeithlonrwydd ynni.

Low Income High Costs (LIHC) definition

- HH has required fuel costs that are above the average (the national (UK) median level); and
- were they to spend that amount, they would be left with a residual income below the (UK) poverty line.
- LIHC indicator tends to reflect the spread of the income distribution
- Populations with a narrower income distribution are likely to have fewer households below 60% of the median income and, therefore, fewer households defined as being fuel poor.
- As a relative indicator the number of households in fuel poverty under LIHC is largely unresponsive to other changes in such as fuel prices and energy efficiency.

Ffigyrau Incwm Isel Costau Uchel (LIHC)

- O dan LIHC, y bwlch tlodi tanwydd cyfartalog tua **£431**
 - roedd 132,000 o aelwydydd yn byw mewn tlodi tanwydd, 10% o'r holl aelwydydd
 - cyfanswm y bwlch tlodi tanwydd cyfanredol oedd £56.9 miliwn
 - 112,000 o aelwydydd yn agored i niwed mewn tlodi tanwydd, sef 10% o'r holl aelwydydd sy'n agored i niwed
- Yn Lloegr, y bwlch tlodi tanwydd cyfartalog o **£321**
 - 11% o'r holl aelwydydd (2017)
- Yng Ngogledd Iwerddon, y bwlch tlodi tanwydd o **£436**
 - 7% o'r holl aelwydydd (2016)

Low Income High Costs (LIHC) figures

- Under LIHC average fuel poverty gap approximately **£431**
 - 132,000 households in fuel poverty, 10% of all households
 - aggregate fuel poverty gap £56.9 million
 - 112,000 vulnerable households in fuel poverty, 10% of all vulnerable households
- In England, average fuel poverty gap of **£321**
 - 11% of all household (2017)
- In Northern Ireland, fuel poverty gap of **£436**
 - 7% of all households (2016)

Cyd-destun y Polisi 1

- Strategaeth bresennol dal yn fyw (roedd y targedau tan ddiwedd 2018)
- Y Rhaglen Cartrefi Clud yn parhau i ddarparu buddion iechyd i dderbynyddion gyda chyflyrau sy'n bodoli eisoes
 - Bydd cynlluniau Nyth ac Arbed yn parhau i ddarparu cyngor a gwelliannau effeithlonrwydd ynni yn 2020/21
- Swyddogion yn datblygu strategaeth newydd (gan ddefnyddio data Arolwg Cyflwr Tai Cymru)
- Cyswllt agos gyda gwaith datgarboneiddio tai sy'n bodoli eisoes
 - Cyhoeddodd y Grŵp Cynghori ar Ddatgarboneiddio Cartrefi yng Nghymru [Cartrefi Gwell, Cymru Well, Byd Gwell](#) ym mis Gorffennaf. Galwodd ar LIC i ymrwmo i raglen 30-mllynedd er mwyn lleihau allyriadau carbon yng nghartrefi Cymru.
- Cyhoeddodd Swyddfa Archwilio Cymru [adolygiad gefndir o dlodi tanwydd](#) ym mis Hydref
 - Datblygu cynllun ar gyfer mynd i'r afael â thlodi tanwydd gyda thargedau rhesymol sydd o fewn rheolaeth a dylanwad Llywodraeth Cymru
- Er mwyn hwyluso ystyriaethau'r argymhellion a wnaed gan Swyddfa Archwilio Cymru ac er mwyn osgoi Etholiad Cyffredinol y DU, **disgwylir i'r ymgynghoriad ar y cynllun newydd i fynd i'r afael â Thlodi Tanwydd ddechrau ym mis Ionawr.**

Policy context 1

- Current strategy still live (targets were to end 2018)
- Warm Homes Programme continues to deliver health benefits to recipients with existing conditions
 - Nest and Arbed schemes will continue to deliver advice and home energy efficiency improvements in 2020/21
- Officials developing new strategy (using WHCS data)
- Closely linked with decarbonisation of existing homes work
 - Decarbonisation of Homes in Wales Advisory Group published [Better Homes, Better Wales, Better World](#) in July. Called on WG to commit to a 30-year programme to reduce carbon emissions in Welsh homes.
- [WAO landscape review of fuel poverty](#) published in October
 - Develop a plan for tackling fuel poverty with reasonable targets that are within the Welsh Government's control and influence
- To facilitate consideration of recommendations made by WAO and to avoid the UK General Election, the **consultation on the new plan to tackle Fuel Poverty is expected to begin in January.**

SAC Argymhellion 1

Cyfeiriad strategol

A1 myfyrio ynghylch diben y targed sy'n gysylltiedig â dileu tlodi tanwydd a pha un a ellid ateb y diben hwnnw'n well trwy bennu uchelgais neu nod sy'n fwy cyson â chylch rheolaeth a dylanwad Llywodraeth Cymru.

A2 rhoi disgrifiad eglur o'r gwersi a ddysgwyd o'r methiant i gyrraedd y targedau a bennwyd yn 2010 a nodi sut y mae'r gwersi hynny wedi cael eu rhoi ar waith wrth bennu unrhyw uchelgeisiau newydd a'r mecanweithiau ar gyfer eu gwireddu.

A3 ystyried datblygu casgliad mwy amlweddog o fesurau ar gyfer effaith ei rhaglenni a'i hymdrechion i drechu tlodi tanwydd, yn enwedig:

- Datblygu ei mesurau ar gyfer ei rhaglen Cartrefi Cynnes sy'n seiliedig ar ganfod sut y mae sefyllfa buddiolwyr yn well mewn ffyrdd sydd o bwys iddynt ochr yn ochr â gwelliannau i effeithlonrwydd ynni'r cartref.
- Gweithio gyda'i bartneriaid i ddatblygu mesurau sy'n ei gwneud yn bosibl deall ar y cyd a yw ymdrechion i gydgyssylltu gweithgarwch ar draws ffiniau sefydliadol a sectoraidd yn cael yr effaith a fwriadwyd.

WAO recommendations 1

Strategic direction

R1 reflect on the purpose of the target related to eradicating fuel poverty and whether that purpose could be better served by setting an ambition or goal that is more closely aligned to the Welsh Government's sphere of control and influence.

R2 clearly articulate the lessons learnt from the failure to meet the targets set in 2010 and set out how those lessons have been applied in setting any new ambitions and the mechanisms for achieving them.

R3 consider developing a more nuanced suite of measures for the impact of its programmes and efforts to tackle fuel poverty, in particular:

- Developing measures for its Warm Homes programme that are based on working out how beneficiaries are better off in ways that matter to them alongside improvements to the energy efficiency of the home.
- Working with its partners to develop measures that enable a collective understanding of whether efforts to co-ordinate activity across organisational and sectoral boundaries are having the intended impact.

SAC Argymhellion 2

Cydgysylltu ac integreiddio

A4 dylai archwilio a disgrifio dadansoddiad ariannol a charbon hirdymor o gostau, manteision a chyfnewidiadau blaenoriaethu aelwydydd sydd mewn tlodi tanwydd fel rhan o'i chynlluniau ehangach ar gyfer datgarboneiddio cartrefi.

A5 gan weithio gyda phartneriaid, dylai LIC ddisgrifio'n fwy eglur sut y dylai cynlluniau tlodi tanwydd gysylltu'n lleol â gwaith arall i fynd i'r afael â'r achosion sylfaenol a achosodd i unigolion a chymunedau fod dan fygythiad o dlodi tanwydd.

A6 dylai fyfyrion, yng ngoleuni'r farn a fynegwyd wrthym ni, ynghylch ei dull o gynnwys rhanddeiliaid ac ymgysylltu â hwy, gan gynnwys archwilio pa un a oes angen rhoi unrhyw fecanweithiau ffurfiol ar waith ar gyfer mynd ati'n rheolaidd i gynnwys rhanddeiliaid ac ymgysylltu â hwy.

WAO recommendations 2

Co-ordination and integration

R4 should explore and articulate a long-term financial and carbon analysis of the costs, benefits and trade-offs of prioritising fuel poor households as part of its wider plans for de-carbonising homes.

R5 working with partners, WG should more clearly articulate how fuel poverty schemes should link up locally to other work to tackle the underlying causes that led individuals and communities to be vulnerable to experiencing fuel poverty.

R6 reflect, in light of the views expressed to us, on its approach to involving and engaging with stakeholders, including exploring whether any formal mechanisms for regular involvement and engagement with stakeholders need to be put in place.

SAC Argymhellion 3

WAO recommendations 3

Cyllid ar gyfer cynlluniau effeithlonrwydd ynni

A7 Wrth bennu cyllidebau ar gyfer y rhaglen Cartrefi Cynnes yn y dyfodol, dylai Llywodraeth Cymru fabwysiadu golwg eang, yn unol â'r ffyrdd o weithio dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, o ran sut y gallai cynlluniau tloidi tanwydd: atal costau mewn meysydd gwasanaeth eraill yn y dyfodol; a chyfrannu at nodau polisi ehangach, gan gynnwys y gostyngiad o 80% mewn carbon o dai erbyn 2050.

A8 Dylai Llywodraeth Cymru nodi'n glir a fydd, ac os felly sut y bydd, yn cynorthwyo'r aelwydydd hynny mewn tloidi tanwydd nad ydynt yn gymwys i gael cymorth gan y cynllun Nyth ac nad ydynt yn byw mewn ardal sydd wedi'i chynnwys yn y cynllun Arbed.

A9 Dylai Llywodraeth Cymru nodi'n glir sut y bydd yn cefnogi'r rhai mewn tloidi tanwydd difrifol, gan y gallant fod yn llai tebygol o ymgysylltu â gwasanaethau.

A10 Dylai Llywodraeth Cymru archwilio'n llawn beth yw'r rhesymau dros y tanwariant yn y rhaglen Arbed ac os oes problemau sylfaenol gyda'r dull seiliedig ar ardaloedd sy'n golygu bod y sefyllfa'n debygol o barhau, dylai Llywodraeth Cymru ymchwilio i opsiynau ar gyfer newid cydbwysedd y cyllid rhwng Nyth ac Arbed.

Funding for energy efficiency schemes

R7 In setting future budgets for the Warm Homes programme, the Welsh Government should take a broad view, in line with the ways of working under the Well-being of Future Generations Act, on how fuel poverty schemes could: prevent future costs in other service areas; and contribute to wider policy goals, including the 80% reduction in carbon from housing by 2050.

R8 The Welsh Government should clearly set out whether, and if so how, it will support fuel poor households who are not eligible for Nest and do not live in an area covered by Arbed.

R9 The Welsh Government should clearly set out how it will support those in severe fuel poverty, as they are potentially less likely to be engaged with services.

R10 The Welsh Government should fully explore the reasons behind the underspend in Arbed and if there are fundamental issues with the area-based approach which mean this situation is likely to continue, the Welsh Government should look at options for changing the funding balance between Nest and Arbed.

Mwy o wybodaeth

RDGT

www.llyw.cymru/rdgt

Ystadegau.CyflwrTai@llyw.cymru

Gowan.Watkins@llyw.cymru

03000 25 5050

ADSD

www.llyw.cymru/adsd

Josh.Dixon1@llyw.cymru

03000 25 5050

ACTC

www.llyw.cymru/actc

Abigail.Woodham@llyw.cymru

03000 25 5050

Further information

HCEP

www.gov.wales/hcep

Stats.HousingConditions@gov.wales

Gowan.Watkins@gov.wales

03000 25 6340

HSAR

www.gov.wales/hsar

Josh.Dixon1@gov.wales

03000 25 6710

WHCS

www.gov.wales/whcs

Abigail.Woodham@gov.wales

03000 25 1053

